

Egzamin ósmoklasisty

Zadania i ćwiczenia ułatwiające przygotowanie się do egzaminu z języka polskiego po ósmej klasie

Tekst literacki: John Ronald Reuel Tolkien "Hobbit, czyli tam i z powrotem" (fragment)

W pewnej norze ziemnej mieszkał sobie pewien hobbit. [...] Ów hobbit był bardzo zamożnym hobbitem, a nazywał się Baggins. Bagginsowie żyli w okolicy Pagórka od niepamiętnych czasów i cieszyli się powszechnym szacunkiem nie tylko dlatego, że prawie wszyscy byli bogaci, lecz także dlatego, że nigdy nie miewali przygód i nie sprawiali niespodzianek. [...] Dziwnym trafem pewnego ranka, dawno, dawno temu, w czas dla świata spokojny, gdy mniej na nim było zgiełku, a więcej zieleni, gdy hobbici żyli liczni i szczęśliwi, a Bilbo Baggins zjadłszy śniadanie, stał pod swymi drzwiami [...] przechodził tamtędy Gandalf. Gandalf! Gdybyście o nim słyszeli bodaj ćwierć tego, co ja [...] - już byście wiedzieli, że czeka was na pewno niezwykła historia. Gdziekolwiek bodaj zjawił się Gandalf, opowieści i przygody jakby cudem wyrastały dokoła niego. Nie przechodził drogą pod Pagórkiem od bardzo dawna [...], toteż hobbici niemal zapomnieli jak wygląda. [...]

Nic więcej nie podejrzewał Bilbo, gdy owego ranka zobaczył małego staruszka w wysokim, spiczastym, niebieskim kapeluszu, w długim, szarym płaszczu przepasanym srebrną szarfą, z długą, siwą brodą sięgającą poniżej pasa, obutego w ogromne czarne buty.

- Dzień dobry - powiedział Bilbo i powiedział to z całym przekonaniem, bo słońce świeciło, a trawa zieleniła się pięknie. Gandalf jednak spojrzał na niego spod bujnych, krzaczastych brwi, które sterczały aż poza szerokie rondo kapelusza.

- Co chcesz przez to powiedzieć? - spytał. - Czy życzysz mi dobrego dnia, czy oznajmiasz, że dzień jest dobry, niezależnie od tego, co ja o nim myślę; czy sam dobrze się tego ranka czujesz, czy może uważasz, że dzisiaj należy być dobrym?

- Wszystko naraz - rzekł Bilbo. [...]

- Bardzo ładnie - powiedział Gandalf. - [...] Szukam kogoś, kto by zechciał wziąć udział w przygodzie, to znaczy w wyprawie, którą właśnie przygotowuję; bardzo trudno kogoś takiego znaleźć.

- Ja myślę, że trudno! W naszych stronach! My tu jesteśmy naród prosty i spokojny, nie potrzeba nam przygód. Przygody! To znaczy: nieprzyjemności, zburzony spokój, brak wygod. Przez takie rzeczy można się spóźnić na obiad. Nie pojmuję, co się w tym komuś może podobać - rzekł nasz pan Baggins [...]. Potem sięgnął po poranną pocztę i zaczął czytać listy, udając, że nie zwraca uwagi na staruszka. [...] Ale Gandalf nie ruszył się z miejsca. Stał oparty na lasce i, nic nie mówiąc, przyglądał się hobbitowi [...].

Zadanie 1

Oceń prawdziwość poniższych sformułowań. Wybierz P, jeśli sformułowanie jest prawdziwe, albo F - jeśli jest fałszywe.

- A. Bagginsowie cieszyli się powszechnym szacunkiem, ponieważ nie miewali przygód.
- B. Gdy Gandalf się przedstawił, Bilbo od razu postanowił uczestniczyć w wyprawie.

Zadanie 2

Dokończ zdanie. Wskaż właściwą odpowiedź.

Przygoda, według Bilba Bagginsa oznacza

- A. nieprzyjemności.
- B. tajemnicę.
- C. spełnienie marzeń.

Zadanie 3

Na podstawie fragmentu tekstu wyjaśnij, z czym związane było pojawienie się Gandalfa?

.....
.....

Zadanie 4

W poniższym wypowiedzeniu podkreśl właściwy wyraz.

Bilbo Baggins był zachowawczy/wszędobylski.

Zadanie 5

Przekształć wypowiedzenie 'obuty w ogromne czarne buty' tak, aby podkreślony wyraz zastąpić synonimicznym wyrażeniem.

.....
.....

Zadanie 6

A. W podanym fragmencie tekstu wskaż zwrot grzecznościowy.

.....

B. Który z bohaterów zastosował ten zwrot i dlaczego?

.....
.....

Zadanie 7

Wyrażenie 'srebrna szarfa' tworzy A/B, tak jak wyrażenie C/D.

- A. związek rządu.
- B. związek zgody.
- C. zeszyt ucznia.
- D. niebieski kapelusz.

Zadanie 8

Wyraz 'zjadłszy' to A/B, tak jak wyraz C/D.

- A. imiesłów przysłówkowy uprzedni.
- B. imiesłów przysłówkowy współczesny.
- C. jedząc.
- D. wypiwszy.

Zadanie 9

Uzupełnij poniższy schemat.

- A. wyraz pochodny: **podróżnik**.
- B. wyraz podstawowy:
- C. podstawa słowotwórcza:
- D. formant:

Zadanie 10

A. Na podstawie fragmentu tekstu podaj cechę dowodzącą, że jest to utwór fantasy.

.....

B. Wymień inny znany ci element charakterystyczny dla powieści fantasy.

.....

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

- A. P
- B. F

Zadanie 2

A

Zadanie 3

Pojawienie się Gandalfa było zapowiedzią niezwykle przygód i wspaniałych historii, o których opowiadał.

Zadanie 4

Bilbo Baggins był zachowawczy/wszędobylski.

Zadanie 5

'włożył sobie ogromne czarne buty'.

Zadanie 6

- A. Dzień dobry.
- B. Ten zwrot zastosował Bilbo. Kiedy zobaczył Gandalfa po raz pierwszy w tym dniu, chciał okazać mu swoją życzliwość, a także wyrazić własne zadowolenie z rozpoczętego dnia.

Zadanie 7

B. D.

Zadanie 8

A. D.

Zadanie 9

- A. wyraz pochodny: **podróżnik**.
- B. wyraz podstawowy: **podróż**.
- C. podstawa słowotwórcza: **podróż-**
- D. formant: **-nik**

Zadanie 10

A. Bohaterem jest hobbit, który jest postacią fantastyczną.

B. Przykładowe odpowiedzi: magiczne przedmioty, obecność sił nadprzyrodzonych, walka dobra i zła.